

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **JUDr. R. Ch.**, zast. JUDr. Janem Veselým, Ph.D., advokátem se sídlem Loutkářská 2416/2f, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 3. 2022, č. j. 14 A 127/2021-70,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 3. 2021, č. j. MSP-137/2020-ODKA-SEU/11.

[2] Tímto rozhodnutím žalovaný uložil stěžovateli výtku dle § 7a zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“), a to za neposkytnutí řádné součinnosti v civilním řízení. Uvedeného poklesku se podle výtky stěžovatel dopustil tím, že včas nevyhověl výzvám Obvodního soudu pro Prahu 2 (dále jen „civilní soud“), který vedl řízení o náhradě škody a nemajetkové újmy podle zákona č. 82/1998 Sb.,

o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za škodu“). Předmětem řízení u civilního soudu byl údajný nárok syna účastníka exekučního řízení vedeného stěžovatelem, přičemž žalovanou v této věci byla Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti. Stěžovatel v civilním řízení vystupoval jako vedlejší účastník ve smyslu § 93 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“) na straně žalované.

II. Řízení před městským soudem

[3] Proti výtce podal stěžovatel žalobu k městskému soudu. Městský soud úvodem poukázal na povahu výtky jakožto formalizovaného upozornění na pochybení, jež nedosahuje intenzity kárného provinění, a s odkazem na § 7a exekučního řádu upozornil, že tento prostředek může být aplikován i v případě pochybení týkajícího se jiné činnosti než činnosti exekutora. V projednávané věci navíc vytýkané jednání přímo souviselo s činností exekutora, neboť se týkalo předložení exekučního spisu. Městský soud dále podotkl, že bylo úkolem civilního soudu v řízení o náhradě škody namítaná pochybení soudního exekutora posoudit. Civilní soud vyhodnotil, že ke komplexnímu posouzení potřebuje celý exekuční spis, proto vznesl na stěžovatele jakožto soudního exekutora legitimní požadavek na předložení celého exekučního spisu.

[4] Městský soud zdůraznil, že přestože text § 129 odst. 2 občanského soudního řádu hovoří o jedné listině, nepochybně lze toto ustanovení aplikovat i v případě požadavku předložení více listin. V projednávané věci přitom byly požadované listiny řádně specifikovány, a to spisovou značkou příslušného exekučního spisu. Povinnou osobou této výzvy navíc může být každý, nebylo tedy rozhodné, že stěžovatel byl vedlejším účastníkem řízení. Povinnost stěžovatele předat soudu kopii spisu vyplývala podle městského soudu rovněž z § 96 exekučního řádu, dle něhož žádost soudu nemusí být odůvodněná. Přestože znění jednotlivých žádostí o exekuční spis neobsahuje explicitně požadavek na předání „kopie“ spisu, stěžovatel jakožto právní profesionál si mohl být vědom toho, že soudy běžně pracují s kopiemi listin – s těmi si nakonec vystačil i civilní soud v předmětné věci. Městský soud konstatoval, že případné vyjasnění této otázky by bylo řešitelné minutovým telefonním dotazem. Podstatnou okolností podle městského soudu bylo rovněž to, že nešlo o vydání soukromé listiny, ale exekučního spisu vedeného v rámci výkonu veřejné moci svěřené exekutorovi. Městský soud se plně ztotožnil s argumentací žalovaného, podle níž jednání stěžovatele podstatně prodloužilo řízení před civilním soudem.

[5] Co se týká námitky porušení principu *ne bis in idem*, k tomu městský soud s odkazem na příslušnou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva upozornil, že uložení pořádkové pokuty nepředstavuje trestní sankci ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), bez ohledu na povahu výtky tak k nedodržení čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě dojít nemohlo. Ustanovení čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) se pak týká výslovně pouze trestných činů, ani toto ustanovení tedy v projednávané věci nemohlo být porušeno.

[6] Závěrem městský soud poznamenal, že nevyporádával námitky proti uložení pořádkové pokuty, již se napadené rozhodnutí netýkalo. Jelikož městský soud neshledal

pokračování

žalobu důvodnou, zamítl ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

III. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Stěžovatel napadl rozsudek městského soudu kasační stížností, jejíž podstatou je nesouhlas s názorem městského soudu, že výtka byla udělena oprávněně.

[8] Nejvyšší správní soud v první řadě upozorňuje, že velmi obsáhlá (čtyřicetistránková) kasační stížnost je sice formálně rozdělena na pět segmentů označených římskými číslicemi, ovšem pouze dvě z těchto částí jsou opatřeny nadpisem („Úvod“ a „Závěr, *petit*“), jinak není ani implicitně patrná žádná systematika či struktura tohoto podání. Jednotlivá tvrzení, úvahy a polemiky s právními názory žalovaného a městského soudu se v různých částech kasační stížnosti mnohokrát opakují, prolínají a rozvětvují; některé pasáže dokonce nesměřují proti napadenému rozsudku (resp. výtce, která byla předmětem soudního přezkumu, příp. požadavkům soudů, z jejichž nesplnění výtka vyplynula), ale proti jiným písemnostem vydaným v souvisejících řízeních (rozhodnutí civilního soudu o námitkách proti usnesení či o pořádkové pokutě). Nejvyšší správní soud z tohoto důvodu podrobně nerekapituluje celý obsah kasační stížnosti, ale pouze shrnuje stěžejní východiska kasačních námitek stěžovatele, jež lze vztáhnout k napadenému rozsudku městského soudu.

[9] Stěžovatel zdůraznil, že je nutno rozlišovat jeho postavení jakožto soudního exekutora, kdy vykonával veřejnou moc (zejména vedl exekuční spis), od jeho postavení coby vedlejšího účastníka civilního řízení, kde vystupoval ve svém soukromém zájmu na vítězství žalované ve sporu. Z této dichotomie stěžovatel vyvodil pochybení civilního soudu (adresování některých písemností jeho zástupci; aplikace občanského soudního řádu namísto exekučního řádu; postih legitimní procesní strategie vedlejšího účastníka řízení).

[10] Druhým okruhem kasačních námitek je tvrzená nezákonnost přípisů, jimiž civilní soud stěžovatele žádal o spolupráci. Stěžovatel argumentoval, že žádosti vydané podle § 96 exekučního řádu měly obsahovat odůvodnění, proč nepostačuje poskytnutí kopie spisu; výzva podle § 129 odst. 2 občanského soudního řádu (krom toho, že dle stěžovatele neměla být vydána podle tohoto ustanovení, viz předchozí odstavec o dvojí roli stěžovatele v případě) pak měla obsahovat konkrétní označení jednotlivých písemností, jež civilní soud žádal předložit. Z toho stěžovatel dovodil, že vzhledem ke kogentní povaze ustanovení § 96 exekučního řádu nebyl oprávněn originál spisu civilnímu soudu zapůjčit. Stěžovatel rovněž poukázal na to, že civilní soud jej nikdy nežádal o poskytnutí kopie spisu, ale nejprve o zapůjčení originálu exekučního spisu podle § 96 exekučního řádu (přípis ze dne 18. 2. 2019 navíc obsahoval dovětek „*je-li to možné*“, který dle stěžovatele ponechával případné zapůjčení spisu v jeho diskreci; další přípis ze dne 25. 6. 2019 byl pak doručen zástupci stěžovatele) a následně o „*předložení spisu*“ dle § 129 odst. 2 občanského soudního řádu (usnesení ze dne 31. 7. 2019). Stěžovatel upozornil, že si nemohl domýšlet, zda civilní soud ve skutečnosti nepožaduje něco jiného (poskytnutí kopie spisu), než je v žádostech uvedeno (zapůjčení originálu), nebo jaké konkrétní neidentifikované písemnosti žádá.

[11] Dále stěžovatel opakovaně formuloval své závěry ohledně toho, jakým způsobem měl civilní soud vést dokazování, k čemu měl vyzývat ostatní účastníky řízení (a jak měli tito účastníci postupovat), jak bylo rozloženo důkazní břemeno a jaké podklady byly pro posouzení věci civilním soudem nutné. Stěžovatel zdůraznil, že po nahlédnutí do spisu kopie

relevantních listin poskytl již 19. 3. 2019, jakož i to, že civilnímu soudu nakonec postačovala pouhá kopie spisu.

[12] Poslední identifikovanou skupinu kasačních námitek pak tvoří výhrady proti některým argumentům a závěrům městského soudu. Stěžovatel namítl, že městský soud nepřipustně deformoval a zúžil jeho námitky týkající se nezákonnosti výtky do pouhých dvou okruhů shrnutých v rekapitulaci v bodě 11 napadeného rozsudku. Městský soud dle stěžovatele „*používá demagogické argumenty, dopouští se argumentačních faulů, překlucuje skutkový děj plynoucí z obsahu spisů, aby krkolomně odůvodnil (domnělé) pochybení*“. Tato svá tvrzení stěžovatel rozvedl zejména v otázce argumentačních faulů, kde uvádí dva případy, kdy městský soud podle jeho názoru nevypořádal skutečnou žalobní námitku, ale vložil mu do úst jinou. Podle stěžovatele nebyl městský soud vázán závěry civilních soudů a měl si sám posoudit zákonnost žádostí a výzvy jako prejudiciální otázku, místo aby se zabýval pouhou legitimitou požadavku civilního soudu. Stěžovatel upozornil rovněž na to, že soudy v praxi často žádají zapůjčení originálu spisu, neměl tedy důvod pochybovat o jednoznačnosti výzev a telefonicky žádat upřesnění, jak navrhl městský soud. Podle stěžovatele závěr městského soudu, že žádosti civilního soudu „*zcela ignoroval*“, odporuje jak obsahu spisu, tak zbytku odůvodnění napadeného rozsudku (městský soud sám připouští, že stěžovatel kopie některých dokumentů civilnímu soudu zaslal). Stěžovatel rovněž nesouhlasí s přičtením celkové délky civilního řízení (bezmála 3 roky) jeho nedostatečné součinnosti – tvrdí, že mu lze přičítat na vrub jen cca 3 měsíce.

[13] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnil s názorem městského soudu. Vzhledem k tomu, že argumentace stěžovatele je obdobná argumentaci žalobní, odkázal žalovaný na své vyjádření k žalobě a pouze stručně shrnul, že žádost o předložení exekučního spisu nemusí být odůvodněna (k čemuž odkázal mimo napadeného rozsudku i na odbornou literaturu a rozhodnutí o odvolání proti pořádkové pokutě), a že z požadavků civilního soudu bylo zcela zjevné, co bylo jejich cílem (v této věci poukázal na usnesení ze dne 27. 5. 2005, sp. zn. II. ÚS 336/05, kde se Ústavní soud vyjadřoval k problematice poskytnutí exekučního spisu soudním exekutorem). Žalovaný dále zdůraznil zákonem chráněný zájem podle § 2 odst. 2 exekučního řádu a připomněl, že žalovaná v civilním řízení (na jejíž straně stěžovatel jako vedlejší účastník vystupoval) navrhla jako důkaz celý exekuční spis (a i kdyby se tak nestalo, stěžovatel nebyl oprávněn hodnotit, zda byly naplněny podmínky dle § 120 odst. 1 či 2 občanského soudního řádu). Podle žalovaného pak civilní soud postupoval plně v souladu s § 50b odst. 1 občanského soudního řádu, dle něhož se doručuje pouze zástupci účastníka řízení (nejsou-li dány výjimky dle § 50b odst. 4 občanského soudního řádu).

[14] V replice na vyjádření žalovaného stěžovatel poukázal na nepřesnosti a zjednodušení, kterých se měl žalovaný dopustit při shrnutí jeho argumentace, a v zásadě zopakoval své úvahy obsažené již v kasační stížnosti (nezákonnost výzev, nedůvodnost požadavku civilního soudu na celý exekuční spis, dichotomie rolí stěžovatele, nemožnost specifikace listin odkazem na celý spis, či regresní odpovědnost v případě neúspěchu v civilním sporu). K odkazu na usnesení Ústavního soudu stěžovatel odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. IV. ÚS 301/05, dle něhož pouhá nepublikovaná usnesení nemají precedenční váhu, a zároveň poukázal na odlišnost znění § 96 exekučního řádu rozhodného v roce 2005 a v roce 2019.

pokračování

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je řádně zastoupen v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a dospěl k následujícímu závěru.

[16] Kasační stížnost není důvodná.

[17] Nejvyšší správní soud se v první řadě zabýval otázkou případné nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Stěžovatel sice výslovně netvrdil, že by napadený rozsudek byl nepřezkoumatelný, ovšem z jeho argumentace implicitně vyplývá, že podle jeho názoru se městský soud nevypořádal s některými jeho námitkami; nepřezkoumatelnost by zároveň představovala vadu, k níž by bylo nutno přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud nerozporuje, že městský soud v části nadepsané „*Argumentace účastníků*“ shrnul žalobní body pouze stručně, ovšem v rámci vlastní argumentace se pak zabýval i dílčími námitkami stěžovatele (např. tím, zda měla být žádost dle § 96 exekučního řádu odůvodněna, či otázkou, zda postačovalo zaslání kopie spisu). Zúžení se tedy týkalo pouze rekapitulační části rozsudku. Zároveň je nutno připomenout, že absence přímé reakce na každý jednotlivý argument účastníka řízení nepředstavuje nezákonnost či dokonce nepřezkoumatelnost rozhodnutí (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 6 As 153/2014-108 či ze dne 4. 3. 2015, č. j. 8 Afs 71/2012-161). Implicitní vypořádání námitek akceptuje rovněž Ústavní soud (viz např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09). Jak Nejvyšší správní soud zdůraznil již v rozsudku ze dne 30. 4. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008-130, požadavek na podrobnou odpověď na každý jednotlivý argument by mohl vést „*zejména u velmi obsáhlých podání až k absurdním a kontraproduktivním důsledkům jsoucím v rozporu se zásadou efektivity a hospodárnosti řízení.*“

[18] Stěžovatel rovněž namítal nesprávné vypořádání některých svých námitek v důsledku argumentačního klamu „*straw man*“ (podsunutí argumentu, příp. jeho překroucení, zkreslení či oslabení). Stěžovatel tvrdí, že nikdy nenamítal, že by ediční výzvou podle § 129 odst. 2 občanského soudního řádu nebylo možné vyžádat vícero listin naráz, a že se městský soud touto otázkou zabýval namísto posouzení skutečné námítky, dle níž požadované listiny mají být jednoznačně specifikovány. Je pravdou, že stěžovatel explicitně netvrdil, že by ediční výzvou nebylo možno vyžádat více než jednu listinu. Ovšem při formulaci této námítky stěžovatel použil jednotné číslo ve větách, kde hovořil o tom, co ediční výzvou požadovat lze, zatímco při srovnání s tím, k čemu jej soud skutečně vyzval, používal číslo množné. Stěžovatel tedy implicitně naznačil, že problémem by mohl být (krom nedostatečné specifikace) i počet dokumentů výzvou vyžádaných. Městský soud tedy postupoval správně, když se v rámci vypořádání námítky o nedostatečné specifikaci požadovaných listin zabýval i implicitně obsaženou námitkou ohledně jejich počtu. Lze poznamenat, že ani nutnost specifikace listin městský soud neopomněl a vypořádal ji v bodě 26 napadeného rozsudku.

[19] Stejně tak nelze klást městskému soudu k tíži, že nad rámec nutného odůvodnění zmínil i přímo nerozporovaný fakt, že ediční výzvou lze vyžádat předložení listiny od

každého, tedy i od vedlejšího účastníka sporného řízení. Stěžovatel namítl, že nikdy netvrdil, že by výzvu dle § 129 odst. 2 občanského soudního řádu nebylo možno adresovat (vedlejšímu) účastníkovi řízení, ale pouze to, že účastníkovi řízení nelze za neuposlechnutí výzvy uložit pořádkovou pokutu. Otázka uložení pořádkové pokuty však předmětem soudního přezkumu výtky u městského soudu vůbec být nemohla, městský soud tedy postupoval plně v souladu se zákonem, když se touto problematikou nezabýval (na což stěžovatele upozornil v bodě 44 napadeného rozsudku).

[20] Lze poznamenat, že je to spíše stěžovatel, kdo se ve svých písemnostech dopouští argumentačního klamu „*straw man*“, např. když městskému soudu podsouvá závěr, že „*je povinností kohokoli uposlechnout jakýkoli příkaz soudu, bez ohledu na jeho zákonnost*“; nebo když uvádí, že žalovanému a městskému soudu nepřislušelo „*[h]odnotit procesní postup žalobce v pozici vedlejšího účastníka řízení z hlediska toho, že by mohl vést k procesnímu neúspěchu žalované*“. K těmto tvrzením stěžovatele je nutno zdůraznit, že městský soud se v odůvodnění napadeného rozsudku zabýval výlučně součinností stěžovatele s civilním soudem v konkrétním řízení a nečinil žádné paušální závěry ohledně nutnosti uposlechnutí jakýchkoli výzev soudu. Tvrzené „*hodnocení procesního postupu*“ pak není ve výtce ani v napadeném rozsudku vůbec obsaženo – je to naopak stěžovatel, který ve svých podáních spekuluje ohledně toho, jaké důsledky by pro něj případný neúspěch žalované v civilním sporu měl (regresní odpovědnost podle zákona o odpovědnosti za škodu).

[21] K problematice možné nepřezkoumatelnosti lze tedy uzavřít, že městský soud prezentoval svůj od stěžovatele odlišný právní názor, který přesvědčivě zdůvodnil, čímž v souladu s konstantní judikaturou minimálně implicitně vypořádal všechny žalobní námitky. V řízení o kasační stížnosti nevyplynuly najevo ani žádné jiné důvody, pro které by bylo nutno napadený rozsudek označit za nepřezkoumatelný.

[22] Podle § 7a exekučního řádu „*[d]robné nedostatky v exekuční a další činnosti exekutora, drobné nedostatky v činnosti exekutorského kandidáta (dále jen „kandidát“) nebo exekutorského koncipienta (dále jen „koncipient“) nebo drobné poklesky v chování ministerstvo, Komora nebo předseda okresního soudu exekutorovi, kandidátovi nebo koncipientovi písemně vytkne*“.

[23] Žalovaný je toho názoru, že stěžovatel naplnil podmínky § 7a exekučního řádu pro uložení výtky tím, že nepředložil civilnímu soudu exekuční spis již v návaznosti na prvotní výzvy, ale až téměř rok poté, co civilní soud o spis poprvé požádal. Stěžovatel tím dle žalovaného porušil § 2 odst. 2 exekučního řádu, podle něhož „*[e]xekutor je povinen vykonávat svědomitě své povolání a při jeho výkonu a v občanském životě se zdržet všeho, co by mohlo narušit důstojnost exekutorského povolání nebo ohrozit důvěru v nezávislý, nestranný a spravedlivý výkon exekuční činnosti*“.

[24] Z uvedených ustanovení exekučního řádu jednoznačně plyne (a ani stěžovatel tuto úvahu žalovaného a městského soudu nerozporuje), že pokud soudní exekutor ztěžuje průběh soudního řízení tím, že i přes legitimní žádost neposkytne soudu včas exekuční spis, nelze o něm říct, že vykonává své povolání svědomitě, toto pochybení může taktéž narušit vnímání exekutorské činnosti stranami příslušných řízení, jichž se prodlení exekutora dotýká. Nejvyšší správní soud zároveň souhlasí i s úvahou městského soudu, dle níž ustanovení § 2 odst. 2 a § 7a exekučního řádu nepostihují pouze výkon exekuční činnosti jako takové, ale případně i další činnost exekutora, dokonce i v občanském životě. Aplikace takto široké definice však v projednávané věci není vůbec zapotřebí, neboť k tvrzenému

pokračování

poklesku stěžovatele došlo v přímé souvislosti s jeho funkcí exekutora – jak výstižně vyjádřil již městský soud: „*Kdyby nebylo jeho exekuční činnosti, v rámci které vede exekuční spis, tak by po něm vydání exekučního spisu nikdo nevyžadoval a k jednání spočívajícím v neposkytnutí exekučního spisu by nemohlo dojít.*“

[25] Pro srovnání lze odkázat na rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 6. 2012, č. j. 11 Kse 28/2009-69, v němž byl posuzován případ soudního exekutora, který nereagoval na žádosti předsedy soudu o vyjádření, přičemž jedna z žádostí byla formulována jako žádost „*o stručné sdělení, zda jste připraven se mnou komunikovat, věcně se ke stížnosti vyjádřit a zapůjčit mně oba exekuční spisy*“. Podle kárného senátu předmětným jednáním soudního exekutora nebyly naplněny podmínky § 116 odst. 2 exekučního řádu, ve znění platném a účinném v době tohoto jednání. Kárný senát však považoval za nesporné, „*že jednání soudního exekutora, který by ignoroval výzvy či přípisy předsedy soudu, je nutno označit za negativní a nevhodné*“ a že kárně obviněný „*měl respektovat zvolenou písemnou formu komunikace a odpovědět mu na jeho dotazy písemně*“. I z tohoto rozhodnutí lze tedy jednoznačně dovodit, že nedostatečná součinnost soudního exekutora se soudem je jednáním nevhodným, které sice nemusí dosahovat intenzity kárného provinění, ovšem lze na ně nepochybně vztáhnout § 7a exekučního řádu.

[26] Mezi stranami je nesporné, že byly vydány následující žádosti a výzvy týkající se předmětného exekučního spisu:

- ze dne 18. 2. 2019: žádost o zapůjčení exekučního spisu, „*je-li to možné*“, doručená přímo stěžovateli;
- ze dne 25. 6. 2019: žádost o zapůjčení exekučního spisu, doručená zástupci stěžovatele v civilním řízení;
- ze dne 31. 7. 2019: výzva k předložení exekučního spisu, doručená zástupci stěžovatele i stěžovateli samotnému;
- ze dne 5. 2. 2020: výzva k úhradě pořádkové pokuty (10 000 Kč) a zapůjčení exekučního spisu, doručená zástupci stěžovatele.

[27] Pro úplnost lze poznamenat, že stěžovatel v bodě 85 kasační stížnosti uvedl, že ediční výzva ze dne 31. 7. 2019 byla doručena pouze jeho zástupci, a nikoli jemu samotnému, toto tvrzení však není v souladu se spisem – v něm je obsaženo rovněž potvrzení o dodání a doručení do datové schránky stěžovatele samotného; výzva ze dne 31. 7. 2019 je navíc zahrnuta i v kopii exekučního spisu předloženého v rámci správního řízení.

[28] Podle § 96 exekučního řádu „*[e]xekutor předá kopie požadovaných listin z exekučního spisu, případně kopii celého spisu na základě písemné žádosti orgánům činným v trestním řízení, soudům, finančním úřadům, katastrálním úřadům a zalcům. Nepostačí-li poskytnutí kopií listin nebo kopie celého spisu, umožní exekutor osobám pověřeným těmito orgány nahlížení do spisu; jen je-li to zcela nezbytné, spis jim zapůjčí. Na půjčování spisů ministerstvu se vztahuje § 7 odst. 4 písm. a); obdobně se postupuje při předkládání věci soudu v souvislosti s rozhodováním soudu v exekučním řízení*“.

[29] Podle § 129 odst. 2 občanského soudního řádu „*[p]ředseda senátu může uložit tomu, kdo má listinu potřebnou k důkazu, aby ji předložil, nebo ji opatří sám od jiného soudu, orgánu nebo právnické osoby*“.

[30] Stěžovatel dovodil, že vzhledem k tomu, že šlo o exekuční spis, tedy jeho výkon exekutorské činnosti, civilní soud nebyl oprávněn domáhat se poskytnutí spisu prostřednictvím ediční výzvy dle § 129 odst. 2 občanského soudního řádu, ale měl aplikovat exekuční řád jakožto předpis speciální. K tomu je však nutno uvést, že pravidlo *lex specialis derogat legi generali* se aplikuje v případě kolize norem, nikoli tehdy, když jsou daná právní pravidla pro určitou situaci v souladu. Jelikož stěžovatel měl povinnost předložit exekuční spis jak podle § 96 exekučního řádu, tak podle § 129 odst. 2 občanského soudního řádu, nepředstavuje aplikace jednoho z těchto ustanovení rozpor s druhým z nich. To ostatně zmiňuje i komentář k § 96 exekučního řádu: „*Tento výklad koresponduje i s ustanovením umožňujícím oprávněným orgánům požadovat součinnost a v rámci ní i půjčení spisů od všech ostatních orgánů (například § 128 a 129 OSŘ, § 8 TrŘ, § 48 odst. 2 ZÚS aj.). Povinnosti uvedené v těchto ustanoveních se vztahují na všechny orgány, na které stát přenesl výkon své pravomoci, tedy i na exekutora.*“ (KASÍKOVÁ, Martina. § 96 [Půjčování spisů]. In: KASÍKOVÁ, M., JIRMANOVÁ, M., HUBÁČEK, J., PLÁŠIL, V., ŠIMKA, K., KUČERA, Z., NEKOLA, V. Exekuční řád. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 799, marg. č. 6.)“

[31] Vztah speciality mezi exekučním řádem a občanským soudním řádem není navíc v otázce poskytování listin jednosměrný: oproti § 129 odst. 2 občanského soudního řádu (jenž pokrývá všechny možné listiny) sice § 96 exekučního řádu míří speciálně na exekuční spis a listiny v něm obsažené, ovšem toto ustanovení je obecné z hlediska oprávněných osob (orgány činné v trestním řízení, soudy, finanční a katastrální úřady, znalci), zatímco § 129 odst. 2 občanského soudního řádu opravňuje pouze soud, navíc specificky v oblasti dokazování. Stěžovatelovu závěru o nutnosti aplikovat § 96 exekučního řádu tedy nelze přisvědčit – bylo na civilním soudu, aby zvolil takové procesní prostředky, které dle jeho názoru nejlépe vedly k cíli.

[32] K otázce (ne)dostatečnosti specifikace požadovaných listin je možno uvést, že za účelem vyžádání veškerých listin náležejících do určitého spisu plně postačuje jednoznačné označení tohoto spisu – jakýkoli jiný postup by byl nevhodný a představoval by zbytečnou zátěž jak na straně soudu (nutnost zvlášť specifikovat každou jednotlivou listinu), tak na straně osoby, která má listiny poskytnout (namísto celého spisu by bylo nutno jednotlivě posuzovat, zda daná listina spadá do seznamu vytvořeného soudem, či nikoli). Pokud lze podle § 96 exekučního řádu vyžádat poskytnutí kopie či zapůjčení originálu celého exekučního spisu pouze za použití jeho spisové značky, neexistuje důvod, proč by obdobný postup nemohl jednoznačně identifikovat příslušné listiny i v režimu § 129 odst. 2 občanského soudního řádu. Podstatou požadavku na dostatečnou specifikaci výzvy je, aby o každé jednotlivé listině, kterou má vyzývaná osoba k dispozici, bylo možné jednoduše rozhodnout, zda do předmětu výzvy spadá, či nikoli. Označení konkrétního exekučního spisu pomocí jeho spisové značky tomuto požadavku plně vyhovuje.

[33] Nejvyšší správní soud v této souvislosti poznamenává, že judikatura opakovaně odkazovaná stěžovatelem (konkrétně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 4. 1999, sp. zn. 21 Cdo 2020/98, č. 4/2000 Sb. rozh., a ze dne 25. 9. 2002, sp. zn. 29 Odo 421/2002, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2003, sp. zn. 29 Cdo 1089/2000 či náleze Ústavního soudu ze dne 26. 3. 2002, sp. zn. I. ÚS 352/2000, č. N 38/25 SbNU 307) se vůbec netýká vztahu § 96 exekučního řádu a § 129 odst. 2 občanského soudního řádu, náležitostí výzvy dle § 129 odst. 2 občanského soudního řádu či obecně specifikace listin v soudních rozhodnutích, ale určitosti právních jednání účastníků řízení. Ani z této judikatury tedy

pokračování

stěžovatelovy závěry o neurčitosti výzvy civilního soudu ze dne 31. 7. 2019 nikterak nevyplývají.

[34] Dále lze připomenout, že civilní soud skutečně primárně volil § 96 exekučního řádu a adresoval i doručil výzvu přímo stěžovateli jakožto soudnímu exekutorovi (tedy přesně tak, jak stěžovatel požadoval), ovšem vzhledem k pouhé částečné úspěšnosti tohoto přístupu se pokusil použít prostředky jiné (nejprve adresoval písemnost zástupci stěžovatele jako vedlejšího účastníka řízení, následně přistoupil k vydání výzvy dle § 129 odst. 2 občanského soudního řádu). V této souvislosti je nutno zdůraznit, že bylo plně v kompetenci civilního soudu, jaké důkazní návrhy připustí (celý exekuční spis ostatně navrhovala k důkazu žalovaná, na jejíž straně stěžovatel v civilním řízení vystupoval) a jaké důkazy si vyžádá případně i nad rámec návrhů stran (v souladu s § 120 odst. 2 občanského soudního řádu). Ač mohl mít stěžovatel jiný názor na důkazní situaci v příslušném civilním řízení, nebylo jeho úkolem spekulovat, které důkazní prostředky soud skutečně potřebuje, zda postačuje předložení jejich kopií, či jsou nutné originály, a zda by je soud nemohl požadovat i od jiného účastníka řízení. Nad rámec nutného odůvodnění lze podotknout, že vyžádání exekučního spisu přímo od soudního exekutora se jeví jako hospodárnější a rychlejší než požadavek, aby jednotlivé strany sporu prostřednictvím nahlížení do spisu soudního exekutora získaly důkazní prostředky a ty pak následně předkládaly civilnímu soudu.

[35] Nejvyšší správní soud rovněž poznamenává, že stěžovatel na jedné straně vyžadoval striktní oddělování svých rolí soudního exekutora a vedlejšího účastníka civilního řízení (a to téměř na absurdní úroveň považování těchto rolí za úplně odlišné osoby, které mají rozdílné zájmy a nedisponují stejnými informacemi o řízení a týmiž důkazními prostředky); to mu ale na straně druhé nijak nebránilo v tom, aby v reakci na první žádost ze dne 18. 2. 2019 (adresovanou mu jakožto soudnímu exekutorovi) v postavení vedlejšího účastníka řízení nahlédl do spisu a následně vybral ty písemnosti, které podporovaly jeho argumentaci (resp. argumentaci žalované v civilním řízení), a jejich kopie civilnímu soudu poskytl. Byl to tedy právě stěžovatel, který v civilním řízení začal své role prolínat, čímž de facto naznačil civilnímu soudu, že s ním má jednat primárně jako s vedlejším účastníkem řízení (a nikoli soudním exekutorem). Stěžovatel v této souvislosti rozporoval rovněž závěr městského soudu, že „*žádosti o poskytnutí spisu zcela ignoroval*“. K tomu je nutno uvést, že stěžovatel tuto formulaci vytrhl z kontextu – městský soud v bodě 34 napadeného rozsudku doslova uvedl: „*Žalobce však místo toho, aby obvodnímu soudu poskytl požadovanou součinnost a vyhověl jeho legitimnímu a běžnému požadavku, žádost o poskytnutí spisu zcela ignoroval. Soudu dne 19. 3. 2019 zaslal pouze vyjádření, jehož obsahem je argumentace žalobce jako účastníka řízení.*“ Z této plné citace je zřejmé, že městský soud reakci stěžovatele na žádost ze dne 19. 3. 2019 neopomněl, ovšem považoval ji za zcela nedostatečnou.

[36] Výše uvedený postup stěžovatele (poskytnutí kopií některých listin z exekučního spisu) rovněž vyvrací stěžovatelovu teorii, že § 96 exekučního řádu mu zakazuje kopie listin z exekučního spisu poskytovat, pokud soud výslovně nesdělí, že žádá poskytnutí kopií. Tak tomu není – ustanovení § 96 exekučního řádu není norma zákazová, která by zapovídala poskytování či zapůjčování spisu ve všech případech, které v ní nejsou obsaženy – jde o normu příkazovou, která ukládá v určitých případech listiny poskytnout či zapůjčit. Přestože civilní soud svou první žádostí žádal zapůjčení (originálu) exekučního spisu (a nikoli poskytnutí kopií), stěžovatel neváhal některé (dle jeho pozdější argumentace nevyžádané) kopie zaslat. Již ze samotného textu žádosti ze dne 18. 2. 2019 je navíc zřejmé, že dovětek

„je-li to možné“ neposkytoval „diskreční oprávnění“ (ani nepřipouštěl, že civilní soud ve skutečnosti exekuční spis nepotřebuje), jak dovozoval stěžovatel, ale jde o jazykově korektní formulaci žádosti zohledňující možné objektivní okolnosti, které by zapůjčení spisu (jinak legitimně vyžádanému) mohly bránit (např. zapůjčení spisu jinému orgánu, nutnost činit ve věci neodkladné úkony, poškození spisu při živelní katastrofě apod.). Pokud by ale nastala situace, kdy by nebylo objektivně možné zapůjčit přímo originál spisu (což stěžovatel netvrdí), stěžovatel by měl povinnost tyto okolnosti civilnímu soudu sdělit a poskytnout alespoň kopie, přičemž by pak bylo na posouzení civilního soudu, zda budou kopie postačovat, či bude trvat na zapůjčení originálu spisu, jakmile objektivní překážky odpadnou.

[37] Stěžovatel opakovaně namítl, že skutečnost, že civilnímu soudu nakonec postačovala kopie spisu, svědčí o tom, že nebyly dány důvody pro zapůjčení originálu spisu. Tato problematika však není pro posouzení zákonnosti výtky vůbec relevantní: pokud by stěžovatel poskytl alespoň kopii spisu, ale civilní soud i nadále vyžadoval zapůjčení originálu, bylo by jistě namístě zabývat se otázkou, zda kopie mohla a měla civilnímu soudu stačit, či nikoli. Tak tomu ale v daném případě nebylo. Stěžovatel nejenže neposkytl soudu celý exekuční spis ani v kopii, ale své právní hodnocení první žádosti ze dne 18. 2. 2019 jakožto nezákonné z důvodu nedostatečného odůvodnění civilnímu soudu nesdělil ani ve svém podání ze dne 19. 3. 2019, kterým na tuto žádost reagoval, ani v reakci na druhou žádost ze dne 25. 6. 2019 (jež byla doručena zástupci stěžovatele, ale z přípisu tohoto zástupce ze dne 27. 6. 2019 vyplývá, že o žádosti se stěžovatelem komunikoval). I kdyby stěžovatel měl za to, že svým podáním ze dne 19. 3. 2019 zareagoval na žádost ze dne 18. 2. 2019 dostatečně, nejpozději v rámci komunikace se svým zástupcem po vydání druhé žádosti mohl zjistit, že civilní soud nepovažuje jeho reakci za dostatečnou. Nejpozději v této době tudíž stěžovatel mohl a měl sdělit civilnímu soudu své pochybnosti o zákonnosti obou žádostí, příp. měl alespoň neformálně kontaktovat soud a ujasnit si předmět žádostí a formu, která bude soudu postačovat (jak ostatně navrhoval i městský soud v napadeném rozsudku). K tomu je vhodné též poznamenat, že v kasační stížnosti stěžovatel tvrdí, že žádost ze dne 18. 2. 2019 byla úplně jednoznačná a neměl žádné pochybnosti, které by bylo nutno telefonicky vyjasňovat. V žalobě ale stěžovatel uváděl, že jeho postup pramenil z nejasného postupu soudu (bod 19 žaloby) – argumentace městského soudu ohledně možného řešení případného nedorozumění jedním telefonátem je proto plně přiléhavá.

[38] V souvislosti se zásadou *iura novit curia* (soud zná právo) lze taktéž upozornit, že tato zásada nespočívá v tom, že by soudy vždy postupovaly v souladu se zákonem, a když dojde k omylu, samy omyl odhalily a napravily (v takovém systému by zřejmě postrádal smysl institut opravných prostředků i samotná existence dalších soudních instancí). Tradiční zásada *iura novit curia* pouze zajišťuje, že stranám (účastníkům) postačuje předložit soudu svá skutková tvrzení (a prokázat je), zatímco právní kvalifikaci provádí na základě svých znalostí platného práva soud (i mimo rámec tvrzení stran). Zásada *iura novit curia* nemůže sloužit k alibistickému vyčkávání na to, že soud svůj případný omyl sám vyhledá a ze své iniciativy napraví. Pokud civilní soud v projednávané věci konzistentně postupoval určitým způsobem, s nímž stěžovatel nesouhlasil, existovala v zásadě dvě možná vysvětlení této situace: a) soud postupoval správně a stěžovatel byl ten, kdo se mýlil, či b) soud se dopustil omylu a stěžovatelův právní názor byl správný. V každém případě však stěžovatel měl svůj právní názor civilnímu soudu transparentně sdělovat již od počátku. Nejvyšší správní soud

pokračování

připomíná, že stěžovatel neobdržel výtku za nesprávnou právní kvalifikaci určitého problému, ale za nedostatečnou součinnost s civilním soudem.

[39] Nejvyšší správní soud připomíná, že ani zástupce stěžovatele ve svém přípisu ze dne 27. 6. 2019 nesdělil, že by žádosti považoval za nezákonné, pouze upozornil, že on sám exekučním spisem nedisponuje, a odkázal na odpověď stěžovatele ze dne 19. 3. 2019. Zástupce stěžovatele vyjádřil své přesvědčení, že již předložené kopie některých listin z exekučního spisu jsou „*dostatečné pro závěr o nedůvodnosti žaloby*“ a poukázal na judikaturu Nejvyššího soudu k provádění nadbytečných důkazů. Z tohoto kontextu je zřejmé, že ujištění zástupce stěžovatele o tom, že „*splokud v řízení z procesních úkonů žalované vyplyne objektivní potřeba provedení jiných (konkretizovaných) listinných důkazů, můj klient bude samozřejmě reagovat bez odkladu, jako dosud*“, nijak nehovoří o rozlišení kopií a originálu exekučního spisu, naopak implicitně sděluje, že stěžovatel je připraven reagovat pouze způsobem, jakým reagoval do té doby. Závěr městského soudu, že stěžovatel „*ve svých podáních nenaznačil, že kopii spisu je připraven soudu poskytnout*“, je tedy plně podložen obsahem spisu civilního soudu.

[40] Co se týká zákonnosti oné prvotní žádosti o zapůjčení exekučního spisu ze dne 18. 2. 2019, k této otázce je nutno uvést, že § 96 exekučního řádu nevyžaduje, aby žádost byla odůvodněná, a to ani u žádosti o poskytnutí kopie spisu či jednotlivých listin (kde stěžovatel tento závěr akceptuje), ani v případě žádosti o zapůjčení originálu spisu (kde stěžovatel odůvodnění požaduje). Rozlišování těchto případů odporuje samotnému textu zákona, kde jediným rozdílem mezi žádostí o kopii a originál je požadavek na „*nezbytnost*“ zapůjčení originálu. Ani zákon samotný, ani doktrína či judikatura však nevyžadují, aby nezbytnost zapůjčení originálu byla v žádosti explicitně tvrzena či dokonce odůvodněna. To vyplývá mimo jiné i z poznámky obsažené ve výše citovaném rozhodnutí kárného senátu č. j. 11 Kse 28/2009-69, která se týká přímo požadavku na odůvodnění žádosti o zapůjčení spisu (nikoli poskytnutí kopie): „*Požadavek odůvodnění žádosti k zapůjčení spisů byl z § 96 exekučního řádu vypuštěn až s účinností od 1. 11. 2009.*“ Ze skutečnosti, že žádost nemusí být odůvodněná (a to ani tehdy, když je žádáno zapůjčení originálu spisu), pak jednoznačně vyplývá, že naplnění podmínky nezbytnosti nemůže posuzovat soudní exekutor, na němž je zapůjčení spisu žádáno, ale orgán, který o zapůjčení spisu žádá (a který má nejspíše k dispozici relevantní informace potřebné k posouzení této okolnosti).

[41] Z výše uvedeného tedy vyplývá, že civilní soud byl oprávněn vydat jak žádost o zapůjčení exekučního spisu podle § 96 exekučního řádu, tak ediční výzvu podle § 129 odst. 2 občanského soudního řádu, přičemž žádný z těchto požadavků nemusel být odůvodněn – nebylo tedy v kompetenci stěžovatele (a to ani v roli exekutora, ani v roli vedlejšího účastníka řízení), aby požadavky civilního soudu jakkoli hodnotil z hlediska toho, jestli odpovídají důkazní situaci v civilním řízení. Nejvyšší správní soud současně upozorňuje, že z výše uvedené argumentace rozhodně nelze dovozovat, že každý je povinen reagovat na jakoukoli výzvu soudu, byť by byla zjevně protiprávní. Jak uvedl Ústavní soud v nálezu ze dne 18. 2. 2010, sp. zn. I. ÚS 1849/08, č. N 30/56 SbNU 339, „*nelze aprobovat a tolerovat výkon veřejné moci, která je prostým uplatněním formálně předvídaného oprávnění orgánu veřejné moci bez toho, že by byl výsledovatelný zákonem předvídaný a racionální účel*“. Z toho je zřejmé, že bylo nutno i v aktuálním případě posoudit nejen legalitu požadavků civilního soudu, ale i jejich legitimitu. Ústavní soud však v citovaném nálezu zároveň upozornil, že „*[s]vobodný jednotlivec, jako součást občanské společnosti, nemůže být v právním*

státě partnerem správního orgánu vykonávajícího vrchnostenská oprávnění. Má naopak povinnost se takovým opatřením podrobit, jsou-li vykonávána řádně, tj. nejde-li o exces.“ Tyto závěry lze zdůraznit obzvláště v případě, kdy požadavek na jednotlivce pramení z jemu svěřeného výkonu veřejné moci, v aktuálním případě činnosti soudního exekutora, a je na něj uplatněn ze strany soudu (byť v režimu sporného řízení).

[42] Městský soud tedy postupoval správně, když se podrobně zabýval legitimitou požadavku civilního soudu; Nejvyšší správní soud se zároveň plně ztotožňuje se závěry, k nimž městský soud dospěl. Civilní soud nepožadoval předložení exekučního spisu excesivně, svévolně či bez jakéhokoli relevantního smyslu, ale v přímé souvislosti s jím vedeným řízením o náhradu škody a nemajetkové újmy, jež měla být způsobena stěžovatelem právě v exekučním řízení, jehož se požadovaný spis týkal. Jak vyplývá z výše citovaného nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1849/08, odmítnout podrobit se výzvě lze pouze v případě, kdy je *prima facie* zřejmé, že taková výzva nemůže směřovat k legitimnímu účelu (tedy nikoli v případě pouhých pochybností o zákonnosti výzvy, jež namítal stěžovatel). Nyní projednávaná věc je od případu řešeného Ústavním soudem diametrálně odlišná: nejenže zde nebylo možné konstatovat zřejmou neoprávněnost žádosti civilního soudu, ale dokonce z okolností případu známých stěžovateli jakožto vedlejšímu účastníkovi civilního řízení mohlo být zřejmé, že civilní soud jej žádá o zapůjčení exekučního spisu oprávněně.

[43] K tvrzení stěžovatele, dle něhož mu lze přičítat na vrub pouze 3 měsíce z celkové délky civilního řízení, Nejvyšší správní soud upozorňuje, že stěžovatel neuvedl žádný výpočet tohoto časového údaje, ani data, z nichž při výpočtu vycházel. Sám stěžovatel přitom opakovaně konstatoval, že již žádost ze dne 18. 2. 2019 obsahovala jednoznačný požadavek na zapůjčení originálu spisu, lze se proto plně ztotožnit s konstatováním žalovaného, že k finálnímu poskytnutí kopie spisu (dne 14. 2. 2020) došlo až téměř rok od původní žádosti. Lze připustit, že celý tento rok nutně nespočívá v nedostatečné součinnosti stěžovatele (byl-li stěžovatel v dobré víře, že kopie některých písemností poskytnuté dne 19. 3. 2019 civilnímu soudu postačují), ovšem nejpozději dne 31. 7. 2019 (kdy byla stěžovateli doručena ediční výzva) se stěžovatel musel dozvědět, že civilní soud skutečně požadoval poskytnutí celého exekučního spisu (tak, jak uvedl již v původní žádosti) – nejpozději od této chvíle tak bylo prodlení v civilním řízení přičitatelné výlučně na vrub stěžovatele.

[44] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje rovněž s usnesením Ústavního soudu ze dne 27. 7. 2005, sp. zn. II. ÚS 336/05, na něž ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal žalovaný. Stěžovatel uvedl, že toto usnesení není závazné, pokud nebylo publikováno, k čemuž odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. IV. ÚS 301/05, č. N 170/47 SbNU 465. Z tohoto nálezu skutečně vyplývá, že nepublikovaná usnesení Ústavního soudu obecně nemají precedenční závaznost, ovšem sám Ústavní soud připouští: „*Přirozeně to neznamená, že nemohou mít za žádných okolností precedenční účinek a že proto vždy mohou a měla by být opomíjena.*“ Z nálezu ve věci sp. zn. IV. ÚS 301/05 lze tedy dovodit, že usnesení Ústavního soudu má menší precedenční závaznost než nálezy, ovšem toto rozlišování je relevantní zejména v situacích, kdy se usnesení a nálezy Ústavního soudu dostanou do kolize. Stěžovatel neoznačil žádný nálezy, s nímž by usnesení sp. zn. II. ÚS 336/05, odkazované žalovaným, byl v rozporu, Nejvyšší správní soud tedy neshledává žádnou překážku v odkazu na odůvodnění tohoto usnesení. Ústavní soud zde zdůraznil, že „*soudní exekutoři, jako osoby, na něž byla delegována veřejná moc, mají stejně jako jiné orgány veřejné moci při*

pokračování

výkonu své pravomoci povinnost vykládat právo ústavně souladným způsobem. Tato povinnost jeduležitá zejména tam, kde je právo na zákonné úrovni nejednoznačné, nebo přímo chybí.“

[45] Nejednoznačnost, na níž narážel Ústavní soud, spočívala v nedostatečném zmocnění exekutorů k zapůjčování spisů přímo v exekučním řádu. Jak upozornil i stěžovatel ve své replice na vyjádření ke kasační stížnosti, tato nejednoznačnost exekučního řádu byla novelizací § 96 exekučního řádu odstraněna. Nejvyšší správní soud však nesouhlasí se stěžovatelem v tom, že tato okolnost hovoří v neprospěch možné aplikace závěrů tohoto usnesení Ústavního soudu. Naopak, vzhledem k aktuálnímu znění § 96 exekučního řádu, které exekutory explicitně zmocňuje i k zapůjčení spisu, není pochyb o tom, že soudní exekutoři jsou povinni soudům na vyžádání exekuční spisy zapůjčovat. Jak zdůraznil Ústavní soud, tato povinnost pramení přímo z ústavních principů: *„Základní práva a svobody jsou podle čl. 4 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) pod ochranou soudní moci a tuto moc vykonávají jménem republiky nezávislé soudy (čl. 81 Ústavy). Soudní moc, jako jedna ze složek státní moci vylučuje jakoukoliv jinou moc, která by ji v jejích základních funkcích byla schopná konkurovat (srov. Havránek, J., a kol.: Právní teorie. Iuridica Brunensia 1995. str. 85). Z této ústavně založené pravomoci soudů nutně vyplývá povinnost všech ostatních složek veřejné moci a všech fyzických a právnických osob se této moci podvolit, aby mohla být vykonávána. Není proto možné, aby byl kdokoliv na úrovni zákona z dosahu soudní moci vyňat, aniž by taková exempce byla odvolitelná z ústavního pořádku. Na úrovni ústavního pořádku neexistuje nic, co by v tomto ohledu odůvodňovalo výjimečnost postavení soudních exekutorů.“* (usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 7. 2005, sp. zn. II. ÚS 336/05).

V. Závěr a náklady řízení

[46] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. poslední věty zamítl.

[47] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 26. května 2023

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu